

JUBILEUSZ 50-LECIA PRACY DYDAKTYCZNEJ MAGISTER LUCYNY SZCZUKOWSKIEJ

*Większość nauczycieli traci czas na zadawanie pytań,
które mają ujawnić to, czego uczeń nie umie,
podczas gdy nauczyciel z prawdziwego zdarzenia
stara się sam za pomocą pytań ujawnić to,
co uczeń umie lub czego jest zdolny się nauczyć.*

Albert Einstein

Pani Magister Lucyna Szczukowska, nauczyciel języka rosyjskiego oraz polskiego w szkole podstawowej i gimnazjum, starszy wykładowca w Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Gdańskiego, Mistrzyni dydaktyki, wspaniała nauczyciel i wychowawca, cudowna Koleżanka, w 2016 roku obchodzić będzie dostoyny jubileusz 50-lecia pracy dydaktycznej.

Jubilatka urodziła się 28 kwietnia 1947 roku w Gdańsku. Jest absolwentką IX Liceum Ogólnokształcącego w Gdańsku. W 1979 ukończyła filologię rosyjską na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Gdańskiego, broniąc pracy magisterskiej pt. *Próba analizy powieści monograficznej „Zmartwychwstanie” L.N. Tołstoja* napisanej pod kierunkiem dr. Zbigniewa Żakiewicza.

Magister Lucyna Szczukowska nieprzerwanie podnosiła swoje kwalifikacje zawodowe i językowe. Trzykrotnie była słuchaczką studiów podyplomowych, tj. studiów z metodyki nauczania języka rosyjskiego odbywanych w Instytucie Filologii Rosyjskiej Uniwersytetu Gdańskiego (1985), Szkoły Zarządzania w Uniwersytecie Gdańskim (2002) roku oraz Studiów Podyplomowych Menedżerskich dla Kadry Kierowniczej Oświaty na Politechnice Gdańskiej (2003). Brała udział w różnych formach doskonalenia zawodowego. Ukończyła m.in. kursy: praktyczny kurs języka rosyjskiego w Uniwersytecie im. M.W. Łomonosowa w Moskwie (1987), *Mierzenie jakości pracy szkoły* w Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku (2001), *Obsługa komputera i programów użytkowych* oraz *Zaawansowany kurs obsługi komputera i programów użytkowych* w Ośrodku Szkolenia Zawodowego (2001).

Jubilatka nie zaniedbywała też pracy naukowej. Jest autorką i współautorką dwunastu publikacji naukowo-dydaktycznych. Na Jej dorobek składają się: cztery artykuły, sześć książek (podręczników), dwie recenzje wydawnicze. Była również redaktorem

szkolnej serii wydawniczej „Żaczek”, a także „Zeszytu Literackiego” (edycji z 2001 roku).

Swoją przygodę z zawodem Lucyna Szczukowska rozpoczęła w 1966 roku jako nauczyciel języka rosyjskiego w Szkole Podstawowej nr 3 w Gdańsku, w której była zatrudniona do 1975 roku. W latach 1975–2006 pracowała jako nauczyciel języka rosyjskiego w Sportowej Szkole Podstawowej nr 35 oraz Zespole Kształcenia Podstawowego i Gimnazjalnego nr 17 w Gdańsku, a od 1990 również jako nauczyciel języka polskiego. W 1985 roku Magister Szczukowska uzyskała drugi stopień specjalizacji zawodowej w zakresie nauczania języka rosyjskiego, a w 2001 roku — awans na stopień nauczyciela dyplomowanego.

Lucyna Szczukowska to nauczyciel o ogromnej wiedzy merytorycznej, metodycznej, a także twórczej inwencji, niezwykle zaangażowany w życie szkoły oraz wspierały wychowawca wielu pokoleń. Jej aktywny udział i przywiązanie doceniali zarówno uczniowie, jak i ich rodzice, dziękując za „imponującą pracę pedagogiczną i wychowawczą”. Podkreślali, że ich dzieci „spędziły wiele godzin na zajęciach rozwijających ich kreatywność, twórczość i ambicje”. Niejednokrotnie wyrażali wdzięczność za „trud pedagogiczny włożony w wychowanie i wykształcenie ich dzieci”, a także pisząc słowa: „dzięki solidnemu przygotowaniu przez p. Szczukowską ich dzieci są uczniami najlepszych szkół średnich w Gdańsku”¹.

Jubilatka odnosiła i nadal odnosi liczne niekwestionowane sukcesy w pracy z uczniem. Przygotowała aż piętnastu laureatów Wojewódzkiego Konkursu Języka Rosyjskiego, w tym siedmiu zdobywców I miejsca (1981, 1985, 1992, 1993, 1995, 2000). Sześcioro Jej wychowanków zostało wyróżnionych w Centralnych Eliminacjach Konkursu Języka Rosyjskiego w Warszawie. Jej uczniowie zajmowali wysokie miejsca oraz otrzymywali wyróżnienia za udział w licznych konkursach, m.in. w Wojewódzkim Konkursie Języka Polskiego (2000, 1997), w IV Małym Konkursie Polonistycznym (1998), w XVI Ogólnopolskim Konkursie Literackiej Twórczości Dzieci i Młodzieży (2000), w XVIII Konkursie Literackiej Twórczości Dzieci i Młodzieży Gimnazjalnej (2002), w eliminacjach rejonowych Konkursu Recytatorskiego Poezji Polskiej. W latach 1994–2002 Pani Szczukowska była opiekunem Samorządu Uczniowskiego oraz redaktorem naczelnym gazetki szkolnej „Żaczek”. Przez wiele lat sprawowała też funkcję członka jury eliminacji okręgowych Olimpiady Języka Rosyjskiego (ostatnio w 2013 roku).

Współpracę ze środowiskiem akademickim oraz studentami filologii rosyjskiej Uniwersytetu Gdańskiego Lucyna Szczukowska podjęła w 1979 roku. W latach 1979–1986 była nauczycielem mentorem studentów III roku podczas śródrocznych praktyk pedagogicznych. Lekcje pokazowe zawsze były wyjątkowo starannie przygotowane, cele zajęć jasno określone, zaś materiały do każdej lekcji precyzyjnie dobrane. Jej domeną było umiejętne stosowanie na lekcjach innowacji metodycznych. Elastycznie i z ogromną pasją dostosowywała się do potrzeb studenta. Żadna lekcja Mistrzyni nie przeszła bez echa, a studenci dostrzegali niezwykle trud włożony w ich edukację. Nad wyraz chętnie korzystali też z udzielanych im przez Panią Szczukowską fachowych

¹ Zespół Kształcenia Podstawowego i Gimnazjalnego nr 17 w Gdańsku, pisma z dnia 24 maja 2001 oraz 22 czerwca 2001.

konsultacji metodycznych. Wykładowcy z naszego Instytutu, prowadzący praktyki pedagogiczne studentów w ramach przedmiotu: metodyka nauczania języka rosyjskiego, wysoko oceniali współpracę z Magister Szczukowską. Harmonijne ujednoczenie zakresu materiału dydaktycznego i metodycznego, elastyczne przyporządkowanie zadań kształcenia studentów do warunków pracy w szkole, niezawodna koordynacja czasu i organizacja warunków pracy to niezmiernie cenne atrybuty tego współdziałania. Cykle spotkań zarówno podczas lekcji, jak i fachowych konsultacji u Pani Magister z jednej strony, oraz wykładowców i studentów z drugiej, stanowiły bardzo cenne doświadczenie dla obu stron tego działania, w którym każdy od siebie nawzajem się uczył. Taki fenomen zdarza się niezwykle rzadko. Opieka metodyczna Lucyny Szczukowskiej nie ograniczała się jedynie do pilotowania pracy studentów i koordynowania jej w środowisku wykładowców akademickich. Niezwykle istotna była ciepła i serdeczna atmosfera, którą starała się stworzyć w szkole poprzez zorganizowanie studentom pomieszczenia, gdzie mogli odpocząć w czasie przerw między lekcjami, a później omówić lekcje z prowadzącymi! Cenne było umiejętne wprowadzenie wykładowców w świat pokoju nauczycielskiego, w którym — dzięki Jej staraniom — byli oni przyjmowani bardzo przyjaźnie. Równie ważne było zadbanie o tak prozaiczną rzecz, jak obiady w szkolnej stołówce. To wszystko pozostało we wdzięcznej pamięci podopiecznych Jubilatki.

W latach 1986–1990 Jubilatka pełniła funkcję doradcy przedmiotowo-metodycznego w zakresie języka rosyjskiego w Oddziale Doskonalenia Nauczycieli w Gdańsku, w roku szkolnym 1989/1990 zaś była kierownikiem zespołu metodyków miasta Gdańsk.

W 1998 roku Magister Szczukowska została zatrudniona w Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Gdańskiego na stanowisku starszego wykładowcy. Powierzone zadanie było niełatwe — polecono Jej bowiem prowadzenie zajęć z praktycznej nauki języka rosyjskiego od „zera”, a zatem nauczanie w grupie osób, które wcześniej nie miały styczności z językiem. Godzien uznania jest fakt, iż Jubilatka stała się współautorką programu dydaktycznego dla tzw. grup zerowych, który do tej pory z powodzeniem jest realizowany w naszym Instytucie na kierunku: filologia rosyjska (tryb stacjonarny oraz niestacjonarny). Pani Szczukowska odnosiła wciąż ogromne sukcesy dydaktyczne. Już po roku nauki języka rosyjskiego stopień zaawansowania był taki sam, jak u studentów, którzy uczyli się języka rosyjskiego w szkole średniej. Do tej pory umiejętnie stosuje Ona aktywne metody nauczania, indywidualizuje wymagania edukacyjne, w szerokim zakresie wykorzystuje technikę komputerową.

Kontakty Pani Magister ze studentami nie ograniczały się do zajęć. Studenci chętnie uczęszczali na Jej konsultacje, na których mogli pogłębić znajomość języka rosyjskiego oraz uzyskać odpowiedzi na nurtujące ich kwestie. Służyła im cennymi pomocami dydaktycznymi, dodatkowymi materiałami, które specjalnie przygotowywała dla chętnych. Wiem, że wielu absolwentów utrzymuje do dziś przyjacielskie kontakty z Jubilatką.

Pani Lucyna Szczukowska jest bez wątpienia nauczycielem poważanym i ogromnie docenianym w środowisku akademickim. Świadczą o tym m.in. wyniki ankiet oceniających pracowników dydaktycznych, przeprowadzanych wśród studentów w Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Gdańskiego. Oto kilka wybranych wypowiedzi pochodzących z ankiet z lat 2006–2014: „Pani Szczukowska to

wymarzona nauczycielka”; „Bardzo duża umiejętność zainteresowania przedmiotem, wysoki poziom zajęć”; „Fenomenalne zajęcia!”; „Bardzo interesujący sposób prowadzenia zajęć, ogromna życzliwość dla studenta i duża chęć pomocy”; „Przygotowanie do zajęć na najwyższym poziomie, niesamowite zaangażowanie, gotowość do pomocy, profesjonalizm”; „Zajęcia bardzo interesujące, prowadząca rewelacyjnie przygotowana do zajęć, odnosząca się z szacunkiem do studentów”; „Nauczyciel punktualny o bardzo dobrych umiejętnościach organizacyjnych. Zawsze w pełni wykorzystuje czas na zajęciach, systematycznie ocenia studentów stosując klarowne kryteria”; „Pani Szczukowska jest pedagogiem wymagającym, lecz jednocześnie nauczycielem lubianym przez studentów, silnie motywującym do nauki języka”; „Pani Szczukowska — geniusz i nauczycielka z powołania, nie spotkałam bardziej oddanej swojej pracy osoby w tym zawodzie”. O wyjątkowych predyspozycjach do pracy dydaktycznej Jubilatki świadczą pojawiające się regularnie prośby studentów o kontynuację nauki języka rosyjskiego pod jej kierunkiem.

Pracując w Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej Szanowna Jubilatka dała się poznać również jako wielce utalentowany organizator. Od 2007 roku w ramach współpracy międzynarodowej Uniwersytetu Gdańskiego i Bałtyckiego Uniwersytetu Federalnego im. Immanuela Kanta w Kaliningradzie współorganizowała pięć edycji *Dyktanda z języka rosyjskiego* dla studentów Uniwersytetu Gdańskiego oraz uczniów liceów ogólnokształcących na szczeblu województwa pomorskiego. Była również inicjatorką i współorganizatorką praktyk językowych, odbywanych w murach kalinińskiej uczelni przez studentów filologii rosyjskiej, a także rosjoznawstwa.

Za wyróżniający się trud Magister Lucyna Szczukowska została uhonorowana kilkoma odznaczeniami, tj. Medalem im. Komisji Edukacji Narodowej (1995), Złotym Krzyżem Zasługi (1987) oraz Medalem Sportowej Szkoły Podstawowej nr 35 (1995), a także licznymi nagrodami, m.in. Kuratora Oświaty (2004, 1997, 1989, 1985, 1973), Inspektora (1984, 1981), Prezydenta Miasta Gdańska (2001, 1992) oraz Dyrektora (2003, 1998, 1997, 1996).

Jubilatkę miałam zaszczyt i ogromną przyjemność poznać w 1999 roku. Była moim nauczycielem przedmiotu na I roku studiów, prowadziła praktyczną naukę języka rosyjskiego. Pani Lucyna Szczukowska to wykładowca oddany pracy z młodzieżą, swojej pasji, potrafiący w cudowny sposób zainteresować studenta przedmiotem i jednocześnie zmotywować go do nauki. To nauczyciel charyzmatyczny i rzetelny, wymagający wiele zarówno od siebie, jak i od swoich uczniów. Zawsze cierpliwa, przyjaźnie nastawiona do każdego, serdeczna, pomocna i wielce sprawiedliwa. Zajęcia Pani Magister były zawsze niezwykle starannie przygotowane; miało się poczucie, że ich każda minuta jest precyzyjnie zaplanowana. Teraz, po ponad dziesięciu latach pracy w zawodzie nauczyciela, mam świadomość, jak wiele trudu i inwencji wymaga przygotowanie takich zajęć. Cieszę się, że mogłam tak wiele nauczyć się, czerpać od Mistrzyni. To właśnie niezwykła osobowość, kompetencja i podejście Pani Lucyny Szczukowskiej sprawiły, że wybrałam specjalizację nauczycielską. Później, będąc już asystentem, a następnie wykładowcą w Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej, współpracowałam i współpracuję z Nią zawodowo. Pomagała mi zawsze z chęcią i godnym podziwu entuzjazmem, udzielając cennych i praktycznych wskazówek jako doświadczony metodyk, dojrzały nauczyciel wielu pokoleń. W sposób szczególny połączyła nas wspólna

organizacja pięciu edycji *Dyktanda z języka rosyjskiego*. Ujrzałam w Niej bratnią duszę, poznałam Prawdziwego Przyjaciela.

Drogiej Jubilatce, Mistrzyni dydaktyki, z całego serca pragnę pogratulować wspianego Jubileuszu 50-lecia pracy dydaktycznej i życzyć wielu dalszych sukcesów w życiu prywatnym i zawodowym!

Ad multos annos!

Katarzyna Wądołowska-Lesner

KATARZYNA WĄDOŁOWSKA-LESNER

Uniwersytet Gdański, Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej
Katedra Pragmatyki Komunikacji i Akwizycji Języka
Neofilologia, ul. Wita Stwosza 51, 80–308 Gdańsk, Polska
e-mail: k.lesner@ug.edu.pl

BIBLIOGRAFIA WYBRANYCH PRAC MAGISTER LUCYNY SZCZUKOWSKIEJ

Artykuły

- Łątka Krystyna, Szczukowska Lucyna, Tyrakowska Wanda. *Zbiór ćwiczeń mechanizujących dla klasy V (materiały pomocnicze dla nauczycieli)*. „Języki Obce w Szkole” (Dwumiesięcznik Ministerstwa Edukacji Narodowej) 1993, nr 1 (181), s. 40–45.
- Łątka Krystyna, Szczukowska Lucyna, Tyrakowska Wanda. *Zbiór ćwiczeń mechanizujących dla klasy V (materiały pomocnicze dla nauczycieli)*. „Języki Obce w Szkole” (Dwumiesięcznik Ministerstwa Edukacji Narodowej) 1993, nr 2 (182), s. 143–148.
- Aleksander Zdzisław, Szczukowska Lucyna. *Z zagadnień kształcenia praktycznego nauczycieli rusycystów*. „Język Rosyjski” 1994, nr 3.
- Szczukowska Lucyna. *Zastosowanie kategorii kosztów okołokonsumpcyjnych w usługach edukacyjnych*. „Pieniądze i Więź” (Kwartalnik naukowy poświęcony problematyce ekonomicznej, prawnej i społecznej) 2001, nr 2, s. 145–148.
- Szczukowska Lucyna. *Zastosowanie kategorii kosztów okołokonsumpcyjnych w usługach edukacyjnych*. „Edukacja Pomorska” (Biuletyn Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku) 2002, nr 2, s. 16–18.

Podręczniki

- Szczukowska Lucyna. *Zbiór tekstów do ćwiczeń kształtujących sprawność rozumienia mowy na lekcjach języka rosyjskiego*. Publikacja Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Gdańsku, Gdańsk 1988 (materiały wewnętrzne).
- Branicka Joanna, Chołuj Halina, Częścik Józef, Czop Mirosław, Szczukowska Lucyna. *W krainie słowa. Podręcznik do kształcenia językowego dla klasy czwartej szkoły podstawowej. Cz. 1*. Il. Gill Elliott. Gdańsk: Harmonia, 1998, ss. 124, [2].
- Branicka Joanna, Chołuj Halina, Częścik Józef, Czop Mirosław, Szczukowska Lucyna. *W krainie słowa. Podręcznik do kształcenia językowego dla klasy czwartej szkoły podstawowej. Cz. 2*. Il. Gill Elliott. Gdańsk: Harmonia, 1998, ss. 126, [2].
- Branicka Joanna, Chołuj Halina, Czop Mirosław, Szczukowska Lucyna. *Sprawdziany, testy i dyktanda dla klasy IV*. Gdańsk: Harmonia, 1998, ss. 48.
- Branicka Joanna, Chołuj Halina, Czop Mirosław, Szczukowska Lucyna, Żurek Sabina. *W krainie słowa. Podręcznik do kształcenia językowego dla klasy piątej szkoły podstawowej. Il. Gill Elliott*. Gdańsk: Harmonia, 1999, ss. 172, [1].

Chołuj Halina, Szczukowska Lucyna. *Sprawdziany, testy i dyktanda dla klasy V. Język polski*. Gdańsk: Harmonia, 2001, ss. 48.

Chołuj Halina, Szczukowska Lucyna, Czop Mirosław. *Sprawdziany, testy i dyktanda dla klasy VI. Język polski*. Gdańsk: Harmonia, 2002, ss. 47, [1].

Recenzje wydawnicze

Szczukowska Lucyna. Rec.: Dziewanowska Dorota, Figarski Władysław, Gregorczyk Joanna. *Język rosyjski. Program nauczania. Gimnazjum*. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1999.

Szczukowska Lucyna. Rec.: Dziewanowska Dorota, Figarski Władysław, Gregorczyk Joanna. *Język rosyjski. Program nauczania. Szkoła podstawowa*. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1999.

Redakcje

„Zaczek”. Red. nac. Lucyna Szczukowska. Seria Sportowej Szkoły Podstawowej nr 35 w Gdańsku. Gdańsk 1994–2002 (materiały wewnętrzne).

„Zaczek”. Wydanie z okazji Jubileuszu Pięćdziesięciolecia Sportowej Szkoły Podstawowej nr 35 w Gdańsku. Red. Jolanta Dybizbańska, Małgorzata Stachurska i Lucyna Szczukowska. Gdańsk 1997, ss. 76 (materiały wewnętrzne).

Zbiór prac uczniów. „Zeszyt Literacki” 2001, nr 3, ss. 36 + [16] il. Red. Ewa Kociszewska i Lucyna Szczukowska. Gdańsk (materiały wewnętrzne).

Opracowały Katarzyna Wądołowska-Lesner i Katarzyna Wojan

KATARZYNA WĄDOŁOWSKA-LESNER

Uniwersytet Gdański, Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej
Katedra Pragmatyki Komunikacji i Akwizycji Języka
Neofilologia, ul. Wita Stwosza 51, 80–308 Gdańsk, Polska
e-mail: k.lesner@ug.edu.pl

KATARZYNA WOJAN

Uniwersytet Gdański, Wydział Filologiczny
Pracownia Leksykograficzno-Bibliograficzna
Instytut Skandynawistyki i Lingwistyki Stosowanej
Katedra Skandynawistyki, Pracownia Języka, Kultury i Gospodarki Finlandii
Neofilologia, ul. Wita Stwosza 51, 80-308 Gdańsk, Polska
e-mail: finkw@univ.gda.pl

